

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

СЕКЦІЯ 4
ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО, ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО, АГРАРНЕ ПРАВО, ТРУДОВЕ
ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КОНТРОЛЬ ЗА ВЕДЕННЯМ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В ХАРКІВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ

Любич А. М.

*к. ю. н., учений секретар НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку
Національної академії правових наук України*

Ліс це одних із головних природних ресурсів, від його наявності та стану залежить розвиток цивілізованого людства. Характерною рисою лісового господарства України є сукупність різних економічних та природно-географічних умов, які відрізняються по регіонах. Надмірна нерегульована експлуатація лісів України на протязі періоду, що аналізувався, призвела до виснаження деревостанів, порушення їх вікової структури, погіршення породного складу, посилення ерозійних процесів та інших стихійних явищ [1, с. 481].

Ліси займають 30 відсотків світової сухопутної площі, містять більшу частину земного біорізноманіття та більше вуглецю, ніж атмосфера. Вони забезпечують життєдіяльність більше мільярда людей і є життєво важливими для збереження біорізноманіття, енергопостачання, захисту ґрунтів та води.

Ліси також відіграють важливу роль у пом'якшенні змін клімату, захоплюючи та зберігаючи понад трильйон тон вуглецю щороку, але в той же час знищення лісів надсилає в атмосферу шість мільярдів тон вуглецю. Все це вказує на вирішальну потребу в управлінні лісами. Управління лісами стримує деградацію лісів та вирубування лісів, одночасно збільшуючи пряму користь для людей та навколишнього середовища завдяки обґрунтованій політиці та сталій практиці. На місцевому рівні Держфінмоніторинг сприяє життєдіяльності людей, доходу та працевлаштуванню. На екологічному рівні це сприяє, наприклад, захороненню вуглецю та збереженню води та ґрунтів.

Лісове господарство багато десятиріч зазнавало безкінечних перетворень, зливань, реформувань що, як правило, призводило до негативних наслідків для лісів – до лісовинищування [2]. Великої шкоди лісам було завдано у минулому, до 1917 року (9,8% лісистість), коли майже 70 % українських лісів перебувало у приватній власності, внаслідок чого різко знизився їх лісоресурсний потенціал, zdegradували природно-захисні функції лісових екосистем, що стало причиною: 1) активізації ерозійних процесів, що призвело до безповоротної втрати значної частини поліських чорноземів та родючих

грунтів; 2) зміління великих та пересихання багатьох малих річок; 3) масової появи рухомих пісків, пилових бур, засух та інших негативних явищ природи [3, с. 56]. Динаміка зростання лісистості спостерігалася з 1946 року (10,3% лісистість) дотепер. Згідно з офіційними статистичними даними, лісистість України становить сьогодні 15,9% від загальної площі території держави. Площа не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок (зрубів, незімкнутих лісових культур, згарищ, галявин тощо) ніколи не враховувалася Держлісагентством під час визначення лісистості країни або окремих адміністративно-територіальних одиниць. Окрім того, Україна займає 9-е місце у Європі за площею лісів [2].

Загальна площа лісів та інших лісовкритих площ області, згідно останнього державного лісового кадастру, становить 419,4 тис. га. Основна площа лісів області (324,9 тис. га або 77,5%) підпорядкована Державному агентству лісових ресурсів України. Загальна площа земель лісогосподарського призначення, які перебувають у постійному користуванні лісогосподарських підприємств Управління становить 301,4 тис. га.

За даними останнього (за станом на 01.01.1996) державного лісового кадастру, ліси області обліковуються також за Міністерством аграрної політики та продовольства України – 82,9 тис. га (19,8%), Міністерством інфраструктури України – 7,2 тис. га (1,7%), Державним агентством водних ресурсів України – 1,4 тис. га (0,3%), іншими – 3,0 тис. га (0,7%). Більша їх частина, а це як власне ліси бувших КСП (у переважній мірі) так і полезахисні лісові смуги, не надана у постійне користування.

За даними Головного управління Держгеокадастру в Харківській області, не передано у користування лісогосподарським підприємствам та іншим суб'єктам господарської діяльності близько 78 тис. га земель вкритих лісовою рослинністю, у тому числі 22,2 тис. га полезахисних лісових смуг.

З метою припинення незаконних рубок у лісах не наданих у постійне користування та незаконного обігу деревини, ведення моніторингу за законністю ведення лісозаготівель в області, ХОУЛМГ пропонує запровадити систему контролю за веденням лісового господарства в області, а саме:

а) створити обласну робочу групу з контролю за охороною та використанням лісів під керівництвом голови обласної державної адміністрації та за участю депутатів обласної ради та спеціалістів ХОУЛМГ;

б) провести інвентаризацію лісів області, не наданих у постійне користування, у т.ч. полезахисних лісових смуг;

в) надати в постій користування так звані «нічийні ліси»;

г) запровадити електронний облік деревини в усіх лісокористувачів на території

області;

г) розпочати проведення інвентаризації земель лісогосподарського призначення та отримати документи, які підтверджують право користування ними.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Макаренко С. С. Оцінка діяльності лісового господарства України у контексті вимог часу. *Економіка і суспільство*. 2018. № 19. С. 472-483. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/19_ukr/72.pdf.
2. Офіційний сайт державного агентства лісових ресурсів України. URL: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index>.
3. Антоненко І. Лісоресурсний комплекс: проблеми та напрями розвитку. *Економіст*. 2011. № 4 (квітень). С. 56–58.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ – ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ В УКРАЇНІ

Білик Г. В.

Студентка III курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Думчиков М.О.

к. ю. н., асистент кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

«Зелений туризм» стає все більш модним явищем у світі. Україна не стала виключенням. Останнім часом на території нашої країни активно розвивається сільський, чи так званий ще аграрний туризм, який полягає у відпочинку в колоритному селі зі своїми традиціями, обрядами, веселощами та історіями. Також він може проходити на фермерському господарстві, де можна стати ближче до природи та сповна насолодитися мальовничими пейзажами.

У більшості країн світу, такий вид туризму виступає як невід’ємна частина комплексу соціально-економічного розвитку села, що допомагає вирішити доволі велику кількість питань, бо така доволі специфічна форма відпочинку, на перший погляд, надає змогу розкрити весь культурний, природний потенціал села, а тим самим і підняти матеріальний, адже питання фінансування сільської місцевості завжди виступає гострою проблемою для державного бюджету. Таким чином, ми маємо змогу отримати більш автономні села, готові фінансуватися власним коштом. Щодо умов для туристів, то до таких турів можуть включатися прогулянки верхи по місцевості, природничі подорожі,